

ger, man måtte indhente udefra, giver grundlag for, at vi kan træffe en beslutning. Det var dét, der var pointen i den konklusion, vi drog: Folketingets medlemmer har ansvaret for, at lovgivningen kan vedtages, og det er også vores ansvar, at arbejdet gøres tilstrækkelig grundigt.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Kun de færreste havde vel forestillet sig, at Højesteret ville erklære Tvindloven ugyldig; men med Tvinddommen har Højesteret ikke blot udtalt sig om retstilstanden for Tvindskolerne. Med denne historiske dom er det fastslået, at domstolsprøvelsen ikke blot er af navn, men af gavn, og at grundlovens § 3 har et reelt indhold. Det fører også for Venstres vedkommende til, at vi ikke finder, der er grund til nogen grundlovsændring på nuværende tidspunkt – ja, endda endnu mindre end tidligere – fordi Højesteret har indsat sig som en slags forfatningsdomstol.

Det er klart, at den dom, der er afsagt, må give anledning til eftertanke både hos regering og Folketing. Med højesteretsdommen er det fastslået, at det har sine grænser, hvad Folketinget kan vedtage som lov. Retssikkerhedshensynet til borgerne er et bærende princip bag magtadskillelsen i grundloven § 3, siger Højesteret.

Med højesteretsdommen er der naturligvis ikke sagt noget om arbejdsfordelingen mellem de to aktører inden for den lovgivende magt, nemlig regering og Folketing, og langt mindre er der naturligvis givet konkrete anvisninger på bedre lovgivning. Det er lovgiverens eget ansvar, og det, vi i fremtiden skal koncentrere os om, er, hvordan lovgivningsopgaven bedst varetages.

For Venstre er det helt afgørende at få fastslået, at det er den til enhver tid siddende regering, der har ansvaret for, at fremsatte lovforslag er i orden – således forstået, at alle forslag ikke blot skal være i overensstemmelse med vor egen grundlov og de internationale konventioner, vi har undertegnet, men at samtlige lovforslag på alle måder skal leve op til de retsprincipper, der bør være selvfølgeligelige i en moderne retsstat.

Vi ønsker disse principper respekteret i regeringens lovforslag i langt højere grad, end det er tilfældet i dag. Flere og flere lovforslag har retspolitiske og retssikkerhedsmæssige konsekvenser, og det er regeringens ansvar, at disse problemstillinger fremgår helt klart af lovfors-

slagene, så det er synligt for enhver og ikke blot for jurister. F.eks. giver flere og flere love myndighederne større og større magt over borgerne, uden at de fornødne retssikkerhedsgarantier følger med, og uden at dette fravær af retsgarantier så meget som diskuteres i lovforslagenes bemærkninger.

Det er sådan i dag, at der er regler om, at økonomiske og økologiske konsekvenser skal fremgå af et lovforslags bemærkninger. Vi kunne godt ønske os, at ethvert lovforslag, der regulerer forholdet mellem myndigheder og borgere, også indeholdt en retspolitisk diskussion.

Når dette om regeringens ansvar for de fremsatte lovforslag er sagt, skal det fastslås lige så tydeligt, at Folketinget selv har ansvaret for, hvilke love der vedtages. I gebyrsagen fremhævede Højesteret som begrundelse for frifindelse af staten, at det jo står i Folketingets magt at stille de fornødne spørgsmål til afklaring af problemerne over for regeringen, og at dette ansvar påhviler det enkelte folketingsmedlem. Det påhviler det enkelte folketingsudvalg at sørge for at få den fornødne rådgivning, også i form af høringer og indkaldelse af egne eksperter. Derudover har Folketinget jo sine egne lovkyndige, og som sagt er vi helt frit stillet med hensyn til, hvem vi vil indkalde. Det er vort eget ansvar, at vi får det fornødne beslutningsgrundlag, hvis vi ikke mener, regeringens er tilstrækkeligt.

I Venstre er vi meget optaget af at forbedre lov kvaliteten; vi er meget optaget af det arbejde, som folketingsformanden har sat i værk med det formål, og vi er meget optaget af den diskussion, som jo foregår i øjeblikket i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen, hvor jeg ved, statsministeren kommer i samråd om sagen i morgen.

Netop fordi Folketinget er helt frit stillet med hensyn til rådgivning, kan vi ikke støtte tanken om et lovråd, men hvad der er vigtigere: Hele vores parlamentariske system bygger på det princip, at det er Folketinget, der kan og skal gøre ansvaret gældende over for en minister. Dels skal ministeren ikke kunne smygge ansvaret af sig ved oprettelse af et lovråd i Folketinget, dels må det slet ikke forplumre ansvarsfordelingen, og det vil et lovråd gøre. Hvem er det, der har ansvaret, hvis f.eks. Justitsministeriets Lovkontor siger det samme som Folketingets lovråd? Den usikkerhed er vi imod, og heraf følger, at vi også er imod den vedtagelse, der er fremsat, og vil stemme imod den.